ב"ה

גליונות לעיון בפרשה השבועית

ערוכים בידי נחמה ליבוביץ — שנה חמישית

[redacted]

תולדות (תש"ו) — רבקה

1. כ"ה כח. 2. כ"ז. א'-י"ז 3. ב"ז מ"ב - מ"ז

שרשת תולדות כד מ"ב-ס"ה מסביר העמק דבר: ספר הכתוב, כי המכין מצעדי גבר סבב, שיפגע יצחק ברבקה בדרך וההא נבעתת ממנו בתחילת הכרתה אותו. ואם היה העבד בא עמה תחילה לבית אברהם, היה אברהם מקבלה תחילה ומדבר על לבה עד שהיתה מתחוננת דעתה עליה ולא היתה נבעתת מפחד יצחק. והיתה מתנהגת עמו כמו כל אשה עם בעלה. אבל הקבה"ו סבב שיצחק בא באותה עת מבוא באר לחי רואי שהיה לו אותו מקום מיוחד לתפילה והתבודדות על הבאר שנראה שם המלאך.. (כלסד) "ותרא את יצחק" בעודו עומד ומתפלל "ותי" אז מראהו כמלאך אלוקים נורא מאד "ותפל מעל הגמל" מרב פחד ואימה, ותחוך הפחד שאלה את העבד (סה) "מי האיש הלזה" אשר אני מתפעלת ומתפחדת ממנו; על כן כשמעה שהוא אישה - "ותיקח הצעיף ותתכס" מרב פחד ובושה כמו שמבינה שאינה ראויה להיות לו לאשה. ומאז והלאה נקבע בלבה פחד ולב היתה עם יצחק כמו שרה עם אברהם וכמו רחל עם יעקב, אשר בהיות להם [illegible] זה קבידא עליהם (=על בעליהן) לא בושו לדבר רחת לפניהם, מה שאין כן רבקה.

1. מה הן המיוחות בהתנהגותה של רבקה בפרשתנו המוצאות פתרונן ע"י הסבר פסיכולוגי זה?
2. לאלו מקומות בתורה התכון בדבריו המסומנים בקו?

ב. כ"ח כ' ח ויאהב יצחק את עשיו כי ציד בפיו ורבקה אוהבת את יעקב.
1. התוכל להסביר את סיבת שנוי הזמנים בתוך פסוק זה? ("ויאהב" - עתיד עם ו' מהפך לעבר; "אוהבת" - בי ונ')
2. התוכל להסביר את אי ההקבלה שבין שני חלקי הפסוק, למה אצל יצחק נאמרה סבת אהבתו ("כי ציד...") ואצל רבקה לא נאמרה כל סיבה?

ג. כ"ז ט"ו ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול.
כ"ז מ- ב' ו לרבקה את דבורי עשו בנה הגדול.
ע' רמב"ן ד"ה וטעם הזכיר הכתוב עשו בנה הגדול.

1. מהי הפליאה המתפרשת בדברי הרמב"ן?
2. התוכל למצוא טעם לדבר, למה לא נקרא עשו בכל הפרק "בנה הבכור", אבל נקרא רק בשם "הגדול"?
+3. התוכל להעזר עי"כ להסביר את התנהגות רבקה בכל הפרק?

ד. כ"ז מ"ב 1, רש"י ד"ה ויוגד לרבקה.
מה קשה לו ואיך אפשר לתרץ קשי זה באופן אחר?
+2. ד"ה מתנחם.
מה בין טלטת פרושיו? וע' רש"י ו' ו' ד"ה וינחם ה' [illegible]
עשה
ד"א.
וע' " " " " ויתעצב החל מן

ה. כ"ז מ"ד עד אשר תשוב חמת אחיך.
מ"ה עד שוב אף אחיך ממך ושכח אשר עשית לו.

×1. אברבנאל מקשה: והלא היא היתה סבת המעשה ואיך יחסה האשם אליו? התוכל למצוא בפסוקינו הנ"ל רמז לתשובה?
×2. מלבי"ם התילים ל"ז ח' הרף מאף ועזב חימה: התבאר בכל מקום, ש"חימה" היא בלב ו"אף" הוא הכעס המתראה. (ופרוש הפ' הגם שהצלחה רחוקה ממך, אל יהי לך "אף" על זה נגד ה' וגם עזב "חימה" - הכעס הפנימי שבלב). וע' התילים צ' ז'!! מה מוסיף פירוש זה להבנת פסוקינו? במה יוכל לעזרנו בישוב קושית אברבנאל?

ו. כ"ז מ"ה ושלחתי ולקחתיך משם, × היש רמז בתורה לקיום הבטחה זו?
III למה זה אשכל שניכם - רש"י - רשב"ם ד"ה גם שניכם.
1. מה קשה להם? 2. מה ההבדל בין פרושיהם?
3. מהי מעלת פרוש רש"י על פרוש הרשב"ם? 4. התוכל לתרץ קושיתם בדרך אחרת?

יש לשלוח שאלות (גם תשובות) לגו' ד"ר נחמה ליבוביץ, [redacted] ירושלים.